

İÇİNDEKİLER

Bu kitapla ilgili birkaç söz	XVII-XVIII
1. BÖLÜM: DİLBİLGİSİ, DİL BİLİNCİ, DİL SEZGİSİ	19-30
Doğru ve iyi anlatımın önemi	19
Bilginin davranışa dönüşmesi: Bilinç.	20
Dille ilgili iki davranış: Anlatma, anlama.	20
Dil sezgisi, dil beğenisi	22
Şu anki dil bilincinizi ölçmek ister misiniz?	22
Dilbilgisi nedir, neleri içerir?	27
Dilbilgisinin "tutucu" yanı	27
Bizde geleneksel dilbilgisi öğretiminin eksikleri	27
2. BÖLÜM: İLETİŞİM VE DİL	31-30
A. İLETİŞİM	31
Gösterge ve iletişim	32
Gösterge türleri	32
İletişimin öğeleri	34
B. DİL	36
İnsan yaratısı ve toplumsal kurum olma	36
Dilin toplumsal, sözün bireysel olması	36
Her dilin dünyayı kendisine göre adlandırması	37
Dilin "keyfi işaretler dizgesi" olması	37
Dilin bir dizge (sistem) oluşu	37
DİL-DÜŞÜNCE İLİŞKİSİ	38
DİL-KÜLTÜR İLİŞKİSİ	38
DİLİN İŞLEVLERİ VE METİN TÜRLERİ	41
KONUŞMA TÜRLERİ VE DİL	47
"Şive" nedir?	47
a. Birey dili (idyolekt)	48
b. Ağız	48
c. Lehçe	49
ç. Dil	50
DİLLERİN BÖLÜMLENMESİ VE TÜRKÇENİN DÜNYA DİLLERİ ARASINDAKİ YERİ	51
A. Yapısal yönden diller ve Türkçe	51
1. Yalınlayan (ayrışkan) diller	51
2. Bükümlü diller	51
3. Bağlantılı diller ve kaynaştran diller	52
B. Kaynak (akrabalık ilişkisi) yönünden diller	53

Dil ailesi, dil öbeği	53
HİNT-AVRUPA DİL AİLESİ	54
URAL-ALTAY DİL ÖBEĞİ	55
Altay dilleri	55
Günümüzde PIAC ve Altayistik	56
TÜRK DİLİNİN TARİHSEL DÖNEMLERİ	57
TÜRK DİLLERİNİN BÖLÜMLENDİRİLMESİ VE DİZİMİ	60
Yeni Türk dilleri bölümlendirmelerinin kısa tarihi	62
TÜRKİYE'DE KONUŞULAN DİLLER VE KÖKENLERİ	65
Kürtçe	65
Zazaca	66
Ermenice	66
Lazca	66
Yahudice (Yahudi İspanyolcası, Ladino)	67
TÜRKÇE VE ÖZELLİKLERİ	68
Türkçenin lehçeleri	69
Türkçenin sesbilgisel özellikleri	69
3. BÖLÜM: SÖZCÜK VE SÖZCÜĞÜN ANLAMI	71-120
SÖZCÜK	71
Dil göstergesi olan sözcüğün çizgiselliği	71
Dil göstergesi olan sözcüğün nedensizliği	72
Dil göstergesi olan sözcüğün değişebilirliği	72
Sözcükbilim ve sözcük	73
1. SÖZCÜĞÜN ANLAMI	74
Sözcüğün anlamı var mıdır?	74
KAVRAM	74
Varlık ve kavram	74
Tasarım	75
Çağrışım	76
Genel kavram, özel kavram	76
Diller ve kavramlar	77
Kavramları açısından sözcükler	77
a. Somut sözcük	77
b. Soyut sözcük	77
Somuttan soyuta	77
Sözcüklerin anlamları nasıl belirlenir?	78
SÖZCÜĞÜN ANLAMLARI	80
1. TEMEL ANLAM	80
Temel anlam ve ilk anlam	80
ANLAM DEĞİŞMELERİ	81
2. YAN ANLAM	83
Bağlam ve yan anlam	83
Temel anlama bağlılık	84

SESTEŞ SÖZCÜKLER	85
Temel anlam, yan anlamlar ve sesteş sözcüklerin sözlükte görünümü	86
Bir kavrama bir sözcük ilkesi ve eş anlamlılık	87
Eş anlamlılık ve güzel adlandırma	88
Çok anlamlılık (Sözcüklerin yan anlam kazanması)	89
ÇOK ANLAMLILIK YOLLARI	90
a. BENZETMELİ AKTARMALAR	91
1. İnsanla ilgili öğelerin doğaya aktarılması	91
2. Doğa adlarının insana aktarılması	92
3. Doğadan doğaya aktarmalar	92
4. Duyular arasındaki aktarmalar	93
Benzetmeli aktarmalara dilbilim ve yazının (edebiyat) bakış açıları	94
Aktarmalarda somutlaştırma	95
B. AD AKTARMASI	96
Dolaylama	98
ANLAM TÜRLERİ VE DUYGUSAL ANLAM	99
SÖZ VARLIĞININ ÖTEKİ ÖGELERİ	101
DEYİMLER	101
ATASÖZLERİ	104
ÖTEKİ KALIPLAŞMIŞ SÖZLER	105
İyi dilek sözleri	105
İlençler (Beddualar)	106
SÖZCÜKLERİN, SÖZLERİN ANLAMLARINA UYGUN YERDE KULLANILMAMASININ YOL AÇTIĞI ANLATIM BOZUKLUKLARI	107
a. Sözcüğün anlamına uygun yerde olmaması ve bağdaşıklık	107
b. Deyimlerin anlamlarına uygun yerde kullanılmaması	117
c. Anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılması	118
ç. Sözcüklerin gereksiz kullanılması	119
2. SÖZCÜĞÜN GÖREVİ	121-230
“Görev” terimi	121
A. SÖZCÜĞÜN TÜMCEDEKİ GÖREVLERİ	121
Tümce nedir?	121
Tümcenin yargı birimi olması	121
Yargı nasıl bir iş bölümü içerir?	121
Sözcüğün kavram birimi olması	122
Özne ve yüklemün tümcenin temel öğeleri olması	122
Yargıyı tamamlama işi ve tümleç	123
Tümce, küme { } ve matematik	123
1. YÜKLEM	124

Ekeylem (ekfiil) nasıl oluşmuştur?	125
Yüklemsiz tümce olur mu?	125
Eksiltili tümce ve ekeylemsiz (ekfiil) tümce	126
Yüklem ve tümcede sözdizimi vurgusu	126
Tümcenin anlamı ve yüklem	127
Tümcenin yüklemi nasıl belirlenir?	127
2. ÖZNE	129
Özne ve sözde özne	129
Özne nasıl belirlenir?	130
Açık özne, gizli özne	130
Özne ve durum (hâl, cas)	131
Özne ve virgül (,)	132
ÖZNE-YÜKLEM UYUMU	132
3. TÜMLEÇLER	133
Tümleş nedir?	133
"Tümleş" ve "tamlayan" ayrımı	134
Eylem, kaç yönden tamamlanabilir?	134
A. NESNE (DÜZ TÜMLEÇ)	135
Geçişli eylem, geçişsiz eylem	135
Ad ve eylemli yüklem kurduğu tümcelerde neden nesne yoktur?	136
Bir eylemin geçişli olup olmadığı nasıl belirlenir?	136
"Bir şey-" sözünü benimsiyor görünen geçişsiz eylemler	136
Geçişsiz eylemlerin geçişli olarak kullanımları	137
Geçişli eylemlerin kurduğu tümcelerde nesnenin söylenmemesi	137
Kaç tür nesne vardır?	138
A.1. BELİRTİLİ NESNE	138
Yapma durumu (hâl)	138
Bir tümcede belirtili nesne nasıl belirlenir?	138
A.2. BELİRTİSİZ NESNE	139
Tümcede belirtisiz nesne nasıl belirlenir?	139
B. DOLAYLI TÜMLEÇ	141
B.1. Eylemin yaklaştığı (yöneldiği) yeri bildiren dolaylı tümleş	142
Yaklaşma (yönelme) durumu	142
Yaklaşma öbeği	143
B.2. Eylemin bulunduğu yeri bildiren dolaylı tümleş	143
Bulunma durumu	144
Bulunma öbeği	145
B.3. Eylemin uzaklaştığı yeri bildiren dolaylı tümleş	146
Uzaklaşma durumu	146

Uzaklaşma öbeği	146
Uzaklaşma durumu ekiyle bağlantılı anlatım bozukluğu	148
C. BELİRTEÇ (ZARF) TÜMLECİ	148
C.1. Durum bildiren belirteç (zarf) tümleci	149
Araç durumu	149
Araç öbeği	149
Eşitlik durumu	150
C.2. Zaman bildiren belirteç (zarf) tümleci	150
C.3. Yön bildiren belirteç (zarf) tümleci	150
C.4. Sınırlama bildiren belirteç (zarf) tümleci	151
C.5. Soru bildiren belirteç (zarf) tümleci	152
C.6. Azlık-çokluk (miktar) bildiren belirteç (zarf) tümleci	152
TÜMCENİN ÖGELERİNİ BELİRLEME	152
TÜMCE ÇÖZÜMLEMELERİ -1	155
SÖZCÜĞÜN TÜMCEDEKİ GÖREVİYLE İLGİLİ ÖTEKİ ANLATIM BOZUKLUKLARI	159
Bağlaşıklık	159
Söz ve sözcüklerin görevlerine uygun yerde kullanılmaması	159
B. SÖZCÜĞÜN DİSEL GÖREVLERİ	161
SÖZCÜK TÜRÜ	161
Türkçede sözcük türü	162
Türkçede adın belirteç (zarf) görevi var mıdır?	163
Türkçede bir sözcük birden çok göreve girebilir mi?	164
1. TAMLAYAN	167
2. TAMLANAN	167
AD TAMLAMASI	167
Ad tamlamasıyla ilgili özellikler	168
İlgi durumu (hâl)	171
Belirtili ad tamlaması	171
Belirtisiz ad tamlaması	171
Anlatım bozukluğu	173
Tamlayanı düşmüş ad tamlaması olur mu?	173
Tamlanan eksikliğinin yol açtığı anlatım bozukluğu	174
İYELİK EKLERİ	174
Dilbiliminde kişi kavramı	175
İyelik ekleriyle ilgili özellikler	175
İkinci - üçüncü kişi iye belirsizliği	176
TÜRKÇEDE YARDIMCI SESLER	176
Üçüncü kişi iyelik ekinin yol açtığı anlatım bozukluğu	178
3. SIFAT	178

Sıfat görevinin genel özellikleri	179
SIFAT TAMLAMASI	179
Ad tamlamasıyla sıfat tamlaması arasındaki fark	180
Olma durumu (hâl)	180
Ekli olma durumu	181
Eksiz olma durumu	181
Karşılaştırma bildiren sıfat tamlamaları	183
Adlaşmış sıfat olur mu?	183
4. ADIL (ZAMİR)	184
Ad aktarması ve adıl (zamir) görevi	185
4.1.a. Niteleme sıfatları	186
4.1.b. Niteleme adıkları ve ilgi adıkları	187
4.2. Kişi adıkları	187
4.2.a. Asıl kişi adıkları	188
Asıl kişi adlarıyla ilgili özellikler	188
4.2.b. Dönüşlü kişi adıkları (Dönüşlülük zamirleri)	189
Dönüşlü kişi adlarıyla ilgili özellikler	189
4.3.a. Gösterme (işaret) sıfatları	190
4.3.b. Gösterme adıkları (işaret zamirleri)	191
Gösterme adlarıyla ilgili yazım kuralı	191
Yer gösterme adıkları	191
4.4.a. Belirsizlik (belgisiz) sıfatları	192
4.4.b. Belirsizlik adıkları (belgisiz zamirler)	193
Belirsizlik adlarıyla ilgili öteki özellikler	194
-ki ekiyle kurulan belirsizlik adıkları	194
4.5.a. Soru sıfatları	195
4.5.b. Soru adıkları (zamir)	196
4.6.a. Sayı sıfatları	197
4.6.b. Sayı adıkları (zamir)	198
5. BAĞLAÇ	199
Virgöl ve bağlaç	200
Bağlaç türleri	200
A. Sözcük ve sözcük öbeklerini bağlayan bağlaçlar	200
Sözcük ve sözcük öbeklerini bağlayan bağlaçlarla ilgili özellikler	200
BAĞLAMA ÖBEĞİ	200
B. Tümceleri bağlayan bağlaçlar	201
Tümceleri bağlayan bağlaçlarla ilgili özellikler	201
Tümce bağlaçları ve virgöl ya da noktalı virgöl	202
"Ta ki", "yeter ki" bağlaçları	202

Bağlaçlar ve anlatım bozukluğu	202
6. İLGEÇ (EDAT)	203
İlgeç (edat) göreviyle ilgili özellikler	203
İLGEÇ ÖBEĞİ (EDAT GRUBU)	204
Yaklaşma ve uzaklaşma öbekleriyle ilgeç öbeklerinin ayrımı	204
“Önce, evvel, sonra, öte, içeri, dışarı, aşağı, yukarı” sözcükleri ilgeç görevine girer mi?	205
TÜRKÇEDE ÖZEL İLGEÇLER	206
DA (DE)	206
BİLE	207
MI (Mİ, MU, MÜ)	208
İlgeç (edat) görevindeki sözcüklerle ilgili kimi özellikler	209
İlgeçlerin yol açtığı anlatım bozukluğu	209
7. ÜNLEM	210
Duygu ve seslenme adları	211
Duygu ve seslenme adlarıyla yansıma sözcükler	212
ÜNLEM ÖBEĞİ	213
SÖZCÜK ÖBEKLERİ (KELİME GRUPLARI)	214
Sözcük öbekleriyle ilgili özellikler	214
Tamlayan hangi durumda (hâl) bulunur?	215
BELİRTME DURUMU	215
Türkçede sözcük öbekleri	215
TÜRKÇEDE ADLARIN GİRDİĞİ GÖREVLER VE DURUMLAR	226
SAİT FAİK'İN “ALEMDAĞI'NDA VAR BİR YILAN” ÖYKÜSÜNÜN İLK BÖLÜMÜNDEKİ SÖZCÜK ÖBEKLERİ	227
3. SÖZCÜĞÜN YAPISI (BİÇİMBİLGİSİ)	231-268
Yapı kavramı	231
Biçimbirim	231
Öncül ve ardıl biçimbirimler	231
Anlamsız biçimbirimler	232
Çekim ekleri için hangi terimi kullanabiliriz?	232
Son ardıl (görev ardılı, görev biçimbirimi)	232
Çıkıntılı ayraç ve eklerin yazımı	233
Biçimbirim mi, kök, yapım eki, gövde mi?	233
TÜRKÇEDE SÖZCÜK YAPIMINDA KULLANILAN GEREÇLER (BİÇİMBİRİMLER) 233	
1. KÖK	233
Ad kökü, eylem kökü	233
Sesteş kök, ortak kök (ikili kök)	234
Kökün başta ve anlam çekirdeği olması	235
Kökün ses değiştirmemesi	235

Kökün tek seslemlili olması ve kaynaşmış kökler	236
2. YAPIM EKİ	236
Çekim eki, yapım eki ayrımı	236
Yapım ekleriyle ilgili özellikler	237
Sesteş ekler	237
Ekin anlamı nasıl bulunur?	238
e.1. Addan ad yapan ekler	238
e.2. Eylemden ad yapan ekler	242
e.3. Addan eylem yapan ekler	249
e.4. Eylemden eylem yapan ekler	250
3. GÖVDE	252
Kaç tür gövde vardır?	253
TÜRKÇEDE SÖZCÜKLER YAPISAL YÖNDEN KAÇA AYRILIR?	253
A. YALIN (BASİT) SÖZCÜK	253
B. TÜREMİŞ SÖZCÜK	253
C. BİLEŞİK SÖZCÜK	254
Bileşme nedir?	254
C.1. BİLEŞİK ADLAR	254
a. Oluşum yöntemlerine göre bileşik adlar (yitirdiği özellik açısından)	255
Birleşik adlar	258
b. Yapısal yönden bileşik ve birleşik adlar	258
C.1. BİLEŞİK EYLEMLER	259
Yardımcı eylem nedir?	259
C.1.1. ADLA YARDIMCI EYLEMDEN OLUŞAN BİLEŞİK EYLEMLER	260
Kıl- yardımcı eylem midir?	262
Et-, eyle-, ol- eylemleri hangi durumlarda bitişik yazılır?	263
Dilin "doğa"sı, "doğallık" ve özentili anlatımlar	264
Yardımcı eylemlerin gereksiz kullanımı ve dilde "duruluk"	265
C.1.2. BELİRTEÇEYLEMLE YARDIMCI EYLEMDEN OLUŞAN BİLEŞİK EYLEMLER 266	266
TÜRKÇENİN BEĞENİLERİNE AYKIRI SÖZCÜKLER	267
4. SESBİLGİSİ	269-294
Ses ve harf	269
Harf ve alfabe	269
Türkçenin sesleri ve sesbirim	269
Sesbirim nedir?	260
Yan ses (değişken şekil)	270
A. ÜNLÜLER	271
a. Dilin konumu ve damağa göre	271
b. Ağız açıklığına (alt çenenin açıklığı) göre	271

c. Dudakların durumuna göre	271
Ünlülerin sesbilimde betimlenişi	272
1. ÜNLÜ UYUMLARI	272
1.a. Büyük ünlü uyumu (kalınlık-incelik uyumu)	273
1.b. Küçük ünlü uyumu (düzlük-yuvarlaklık uyumu)	273
Büyük ünlü uyumuna uymayan sözcüklerde küçük ünlü uyumu aranır mı?	275
2. ÜNLÜ DARALMASI (KAPALILAŞMA)	275
3. ÜNLÜ DÜŞMESİ	276
4. ÜNLÜ TÜREMESİ	278
5. İKİZ ÜNLÜ, YAN YANA İKİ ÜNLÜ	279
6. İNCE /a/ ve İNCE /u/	279
B. ÜNSÜZLER	279
<ğ>'nin konumu	280
Ünsüzlerin öbeklenmesi	280
Ünsüzlerle ilgili özellikler	281
1. Sözcük sonunda /b, c, d, g/ bulunmaması	281
2. Ötümlüleşme (ünsüz yumuşaması)	281
3. Ünsüz uyumu (ünsüz benzeşmesi)	282
4. Kökte ikiz ünsüz	283
5. Sözcük başında bulunmayan ünsüzler	283
6. Sözcük başında iki ünsüz bulunmaması	283
7. Ünsüz düşmesi	284
8. Ünsüz türemesi	284
PARÇALARÜSTÜ SESBİRİMLER	285
Vurgu	285
Ezgi	291
Kavşak	292
Durak	292
YANLIŞ SÖYLENEN KİMİ SÖZCÜKLER	293
YAZIM KURALLARI	295-330
Seslerin, sözcüklerin yazımı ve yazım kuralları	295
Yazım kuralları ve Türk Dil Kurumu (TDK)	295
Yazım kurallarına uyma gerekliliği	296
1. BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER	297
Özel adlar ve kesme işareti (')	297
Şu durumlarda ekler kesmeyle (') ayrılmaz	298
Hangi adlar "özel ad"dır?	298
"Güneş" "ay" sözcükleriyle gezegen ve yıldız adları hangi durumda büyük harfle başlar? Burç adları nasıl yazılır?	300

"Bati" ve "doğu" sözcükleri hangi durumda büyük harfle başlar?	300
"Kıta, bölge, il, ilçe, kasaba, bucak, köy, semt" sözcükleri, tamlanan görevindeyken büyük harfle mi başlar?	300
"Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak" sözcükleri tamlanan görevindeyken büyük harfle mi başlar?	301
Yer adlarında geçen "deniz, göl, yayla, ova" gibi coğrafya adları büyük harfle mi başlar?	301
Yapı adlarının hangi sözcükleri büyük harfle başlar?	301
Tamlanan görevindeki "gazete, dergi, tablo, heykel, beste vb." sözcükler nasıl yazılır?	302
"Çağ, dönem, devir" sözcükleri hangi durumda büyük harfle başlar?	303
Ay ve gün adları ne zaman büyük harfle başlar?	303
Hangi sözcükler büyük harfle başlamaz?	303
2. SAYILARIN YAZIMI	304
3. KİMİ SÖZCÜKLERİN VE EKLERİN YAZIMI	305
DA (DE) SÖZCÜĞÜNÜN YAZIMI	305
BULUNMA DURUMU EKİ -DA'NIN YAZILIŞI	306
Kİ SÖZCÜĞÜNÜN YAZIMI	306
-ki İLGİ (AİTLİK) EKİNİN YAZIMI	307
Mı (Mi, Mu, Mü) SÖZCÜĞÜNÜN YAZIMI	307
"ŞEY" SÖZCÜĞÜNÜN YAZIMI	307
"HER" SÖZCÜĞÜNÜN YAZIMI	307
"BİR" SÖZCÜĞÜNÜN YAZIMI	308
ADEYLEMLERİN (İSİM-FİİL) YAZIMI	308
PEKİŞTİRİLMİŞ ADLARIN YAZIMI	308
YABANCI ÖZEL ADLARIN YAZIMI	308
4. NOKTALAMA İŞARETLERİNİN KULLANILIŞI	311
Noktalama işaretleri hangi anlamların simgeleridir?	311
Nokta	312
Virgül	313
Virgül nerelere konulmaz?	315
Noktalı virgül	317
İki nokta	318
Üç nokta	319
Soru işareti	321
Ünlem işareti	321
Kısa çizgi	321
Tırnak işareti	322
Ayraç (parantez)	323
Köşeli ayraç	324
Kesme işareti	324

Düzeltilme işareti 326

5. KISALTMALAR 327

4. BÖLÜM: TÜMCE (CÜMLE) 331-396

Tümce nedir? 331

1. YÜKLEMİNE GÖRE TÜMCELER 331

A. EYLEM TÜMCESİ (FİİL CÜMLESİ) 331

Çekimli eylem nedir? 331

EYLEM (FİİL) 332

Eylemlerle ilgili özellikler 332

ZAMAN EKLERİ [BİLDİRME (HABER) KİPLERİ] 333

BİÇİM EKLERİ [TASARLAMA (DİLEK) KİPLERİ] 334

Eylem kiplerinde anlam kayması (görüş) 336

KİŞİ EKLERİ 337

B. AD TÜMCESİ (İSİM CÜMLESİ) 337

AD (İSİM) 337

Güzel adlandırma 338

Adlarla ilgili özellikler 338

EKEYLEM (EKFİL) 339

İ- eyleminin çekimleri ve ekeylemler 340

Hikâye bileşik çekimi 341

Rivayet bileşik çekimi 342

Koşul bileşik çekimi 342

Ekeylemin (ekfiil) olumsuzu ve “değil” sözcüğü 342

2. YAPILARI YÖNÜNDEN TÜMCELER 343

2.A. YALIN (BASİT) TÜMCE 343

2.B. BİLEŞİK TÜMCE 343

2.B.1. EYLEMSİLERLE (FİİLİMSİ) KURULAN BİLEŞİK TÜMCELER 344

Eylemsi nedir, öteki adlardan ne farkı vardır? 344

EYLEMSİ ÖBEĞİ 344

Yan tümcecik, temel tümce 345

Eylemsi türleri 345

1.a. ADEYLEMLERLE (İSİM-FİİL) KURULAN BİLEŞİK TÜMCELER 345

-İş ekiyle ilgili anlatım bozukluğu 346

Adeylem öbeklerinin girdiği görevler 346

1.b. SIFATEYLEMLERLE (SIFAT-FİİL) KURULAN BİLEŞİK TÜMCELER 347

1.c. BELİRTEÇEYLEMLERLE (ZARF-FİİL) KURULAN BİLEŞİK TÜMCELER 349

Belirteçeylemler (zarf-fiil), virgül (,), “ve” 350

2. KOŞULLU (ŞART) BİLEŞİK TÜMCE 350

3. İÇ İÇE BİLEŞİK TÜMCE 351

C. SIRALI TÜMCE	351
Sıralı tümce, virgül (,), noktalı virgül (;) ve bağlaçlar	351
C.1. Bağımsız sıralı tümce	352
"Bağlı tümce" var mıdır?	352
C.2. Bağlı sıralı tümce	352
Özne eksikliğinin yol açtığı anlatım bozukluğu	353
Tümleç eksikliğinin yol açtığı anlatım bozukluğu	354
Yüklem eksikliğinin yol açtığı anlatım bozukluğu	356
Yüklemde ek eksikliğinin yol açtığı anlatım bozukluğu	357
"Ki" sözcüğüyle bağlanan sıralı tümceler	358
Ç. ARA TÜMCELİ TÜMCE	359
3. SÖZDİZİMİ YÖNÜNDEN TÜMCELER	359
4. ANLAMLARI YÖNÜNDEN TÜMCELER	360
TÜMCE ÇÖZÜMLEMELERİ - 2	361
ÖZNE-YÜKLEM İLİŞKİSİ (ÇATI)	383
Geleneksel dilbilgisi kitaplarında özne-yüklem ilişkisi	383
A. NESNEYE GÖRE ÖZNE-YÜKLEM İLİŞKİSİ (ÇATI)	384
B. ÖZNEYE GÖRE ÖZNE -YÜKLEM İLİŞKİSİ (ÇATI)	384
1. KILIŞ EYLEMLERİ	384
1.a. Asıl kılış eylemleri	385
1.b. Oldurğan kılış eylemleri	385
1.c. Ettirgen kılış eylemleri	386
2. DURUM EYLEMLERİ	387
2.a. Asıl durum eylemleri	388
2.b. Dönüşlü durum eylemleri	388
Dönüşlü durumun denetlenmesi	389
2.c. Öznesiz durum eylemleri (belirsiz öznel durum eylemleri)	390
Tek çekimli eylemler	391
2.ç. İşteş durum eylemleri	391
2.ç.1. Karşılıklı yapma bildiren işteş durum eylemleri	391
2. Birlikte yapma bildiren işteş durum eylemleri	392
İşteş kılış eylemleri	393
3. OLUŞ EYLEMLERİ	393
3.a. Asıl oluş eylemleri	393
3.b. Edilgen oluş eylemleri	394
"Edilgen oluş"un denetlenmesi	395
KAYNAKÇA	397-400